

2018-01-11
N2018/00159/DL

Näringsdepartementet

Statens jordbruksverk

551 82 Jönköping

Uppdrag att utvärdera välfärden hos minkar inom pälsdjursproduktionen

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens jordbruksverk (Jordbruksverket) att utvärdera välfärden hos minkar inom pälsdjursproduktionen och bedöma om produktionen, så som den bedrivs i dag, innebär att djuren ges möjlighet att bete sig naturligt. I det ligger att djuren hålls och sköts i en god djurmiljö så att deras välfärd främjas, att de kan utföra sådana beteenden som de är starkt motiverade för och som är viktiga för deras välbefinnande samt att beteendestörningar förebyggs.

Vid genomförandet av uppdraget ska Jordbruksverket inhämta underlag från det vetenskapliga rådet för djurskyddsfrågor vid Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) om aktuell forskning om minkars naturliga beteende och djurvälstånd.

Jordbruksverket ska även inhämta synpunkter från berörda organisationer, inklusive intresseorganisationer, och företrädare för branschen och länsstyrelserna.

Jordbruksverket ska vidare bedöma hur minkarnas välfärd har utvecklats över tid och hur den har påverkats av nya föreskrifter och näringens egna omsorgsprogram. Jordbruksverket ska utvärdera resultatet av länsstyrelsernas kontroll av minkfarmerna under de senaste åren. Särskilt fokus ska läggas vid huruvida det går att visa att stereotypier och andra beteendestörningar nu förebyggs effektivt.

Jordbruksverket ska också göra en jämförelse med andra länders situation när det gäller minkuppfödning. Med detta avses djuruppfödningens omfattning och den lagstiftning som finns på området.

Jordbruksverket ska även överväga behovet av eventuella föreskriftsändringar eller andra åtgärder för att tillgodose minkars naturliga beteende och djurvälstånd. Om Jordbruksverket bedömer att det finns behov av lag- eller förordningsändringar ska sådana förslag lämnas. Om författningsförslag lämnas ska också kostnader och andra konsekvenser av förslaget analyseras.

Uppdraget ska redovisas i en skriftlig rapport senast den 11 januari 2019.

Bakgrund

Minknäringen är en näring knuten till landsbygden i framför allt södra Sverige. Det finns i dag i Sverige cirka 80 minkgårdar som producerar omkring en miljon skinn per år. År 1990 beskrev Sveriges Veterinärers Sällskaps (SVS) pälsdjursutredning att minkhållningen i Sverige inte levde upp till djurskyddslagens (1988:534) krav på naturligt beteende. I Jordbruksverkets rapport Hållande av mink för pälsproduktion från 2002 drogs samma slutsats. Pälsdjursutredningen konstaterade i sitt betänkande (SOU 2003:86) att det sedan 1990-talet har publicerats flera rapporter som visade att det fanns en enighet om att minkarna uppvisade ett stereotypt beteende i alltför hög utsträckning, vilket indikerade att minknäringen inte uppfyllde kraven i djurskyddslagen. I en uppföljande översyn år 2010 drog Jordbruksverket slutsatsen att det fanns ett behov av att förändra regelverket för hållande av mink för att komma tillrätta med stereotypa beteenden. Stereotypa beteenden uppkommer bl.a. när djur inte ges möjlighet att få utlopp för sitt naturliga beteende. Även Utredningen om en ny djurskyddslag anförde i sitt betänkande (SOU 2011:75) att flera utredningar och rapporter konstaterat att åtgärder måste sättas in för att säkerställa djurens välfärd, att om så inte sker så bör minknäringen helt eller delvis läggas ner, och att utredningen delade denna syn. Utredaren lämnade dock inga förslag till författningsändringar vad gäller minkhållningen.

Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2012:14) om uppfödning och hållande av pälsdjur anger bl.a. krav på etageburar med klättermöjligheter och miljöberikning. Föreskrifterna lämnar öppet för olika vägar att uppfylla kravet på miljöberikning. Exempel på miljöberikning kan

vara rör, bollar, grenar, springhjul, vattenbad eller liknande. Därutöver finns krav på att djurhållaren och de personer som sköter djuren ska ha genomgått en av Jordbruksverket godkänd utbildning i uppfödning och skötsel av aktuella pälsdjur med godkänt resultat.

Branschorganisationen Svensk Mink lanserade 2010 ett djuromsorgsprogram (Minkhälsan) som är obligatoriskt för organisationens medlemmar. Programmet innebär bl.a. att alla Svensk Minks gårdar årligen ska ta emot 3–4 kontrollbesök av veterinär samt ett etologbesök.

De nationella reglerna kring djurskydd för pälsdjur varierar inom EU. Under 2017 beslutade både Tyskland och Tjeckien om hårdare regler för, respektive förbud mot, pälsdjursuppfödning. Sedan tidigare har andra europeiska länder infört förbud eller hårdare regler för att leva upp till acceptabla nivåer av djurskydd.

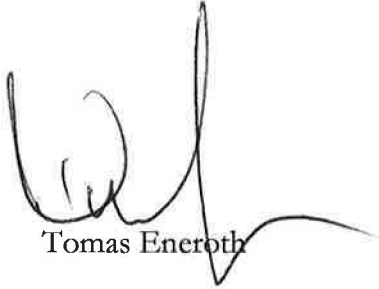
Skälen för regeringens beslut

Flera utredningar och rapporter har visat att hållningen av mink haft betydande problem avseende möjligheterna till naturligt beteende. Förekomst av beteendestörningar inom en djurhållning är ett tydligt tecken på att det kan finnas problem i djurhållningen som inverkar negativt på djurens välfärd. Regeringen vill säkerställa att djurhållningen inom pälsdjursnäringen ska uppfylla kraven på en god djurvälfärd samt vid behov föreslå åtgärder för att uppnå detta.

På besättningsnivå och över tid är målet nolltolerans mot beteendestörningar. Regeringen har denna dag beslutat en lagrådsremiss med förslag till ny djurskyddslag. Förslaget innehåller ett krav på att beteendestörningar förebyggs och sänder en tydlig signal om djurhållarens skyldighet att förebygga beteendestörningar så att djur hålls i en sådan miljö och på ett sätt att beteendestörningar inte uppkommer annat än i enstaka undantagsfall.

Regeringen bedömer, mot bakgrund av tidigare problem inom branschen men även utifrån de insatser som gjorts av näringen och de föreskriftsändringar som genomförts, att Jordbruksverket bör få i uppdrag att utvärdera välfärden hos minkarna och vid behov föreslå åtgärder som säkerställer att verksamheten uppfyller kraven i djurskyddslagen.

På regeringens vägnar

Tomas Eneroth

Åsa Widebäck

Kopia till

Stadsrådsberedningen/SAM
Finansdepartementet/BA